

Obsah

Předmluva	11
Seznam použitých zkratk	13
Úvod	17
1 Anatomie, fyziologie a estetická hlediska (O. Coufal, V. Fait)	19
1.1 Vývoj mléčné žlázy a vývojové vady	19
1.2 Anatomie mléčné žlázy	20
1.3 Svaly a fascie hrudní stěny	24
1.4 Anatomie axily	26
1.5 Lymfatická drenáž prsu a spádové mízní uzliny	30
1.6 Klinická topografie – kvadranty a segmenty prsu	32
1.7 Základní estetická hlediska	34
1.8 Vedení kožních řezů	39
Literatura	40
2 Histologie a histopatologie (R. Nenuřil)	41
2.1 Histologie	41
2.2 Zánětlivé a nenádorové léze	42
2.3 Mezenchymální a metastatické nádory prsu	44
2.4 Běnní epitelové a fibroepiteliální nádory	44
2.5 Prekurzory mamárního karcinomu – proliferativní léze	45
2.6 Karcinom <i>in situ</i>	47
2.7 Invazivní karcinom	50
2.8 Biopické vyšetření a klinicko-patologická spolupráce	55
Literatura	60
3 Zobrazovací metody v mamární diagnostice (M. Schneiderová)	63
3.1 Mammografie	63
3.2 Ultrasonografie	67
3.3 Magnetická rezonance prsu	70
3.4 Ostatní zobrazovací metody	75
3.5 Cílená punkční biopsie	75
3.6 Předoperační označování nehmátných lézí	77
Literatura	80
4 Klinická diagnostika karcinomu prsu (O. Coufal, V. Fait)	81
4.1 Základní diagnostické schéma	81
4.2 Lokalizace a klinické formy karcinomů	82
4.3 Klinické příznaky	85
4.4 Anamnéza a klinické vyšetření	91
4.5 Diagnostické zobrazovací metody	93
4.6 Biopsie	95

5	Klasifikace rozsahu onemocnění (staging) (O. Coufal, V. Fait)	99
5.1	TNM systém	99
5.2	T – primární nádor	100
5.3	N – regionální mízní uzliny	101
5.4	M – vzdálené metastázy	103
5.5	Výsledné klinické stadium	103
5.6	Hodnocení rozsahu onemocnění po léčbě	105
5.7	Příklady použití TNM systému v praxi	106
	Literatura	107
6	Léčebná strategie (O. Coufal, V. Fait)	109
6.1	Kurativní léčba lokalizovaného onemocnění	110
6.2	Indikace a principy operace	110
6.3	Neoadjuvantní léčba	114
6.4	Adjuvantní léčba	117
	Literatura	119
7	Parciální mastektomie (O. Coufal, V. Fait, V. Chrenko)	121
7.1	Historie	121
7.2	Indikační kritéria	123
7.3	Zajištění adekvátního rozsahu výkonu	124
7.4	Značení resektátu a lůžka nádoru	126
7.5	Klasická parciální mastektomie – postup	127
7.6	Parciální mastektomie v méně častých situacích	134
7.7	Resekční okraje a reresekce	137
7.8	Mýty a pověry o parciálních mastektomiích	140
7.9	Kosmetické výsledky parciální mastektomie	144
	Literatura	149
8	Onkoplastické chirurgické techniky (O. Coufal, V. Fait)	151
8.1	Onkoplastická chirurgie – vymezení pojmu	151
8.2	Onkoplastické parciální mastektomie	153
8.3	Kontralaterální symetrizační redukce	175
8.4	Úskalí onkoplastických parciálních mastektomií	176
	Literatura	177
9	Totální mastektomie (O. Coufal, V. Fait)	179
9.1	Indikační kritéria	179
9.2	Typy mastektomií	180
9.3	Klasická mastektomie	181
9.4	Kůži šetřící mastektomie	193
9.5	Subkutánní mastektomie	198
9.6	Netradiční mastektomie	200
9.7	Krytí defektů po rozsáhlých mastektomiích	200
9.8	Korekce ztráty prsu	205
	Literatura	206

10 Biopsie sentinelové uzliny (O. Coufal, V. Fait)	207
10.1 Od disekce axily k sentinelové biopsii	207
10.2 Identifikace sentinelové uzliny	208
10.3 Praktický postup při biopsii sentinelové uzliny	212
10.4 Úspěšnost detekce sentinelové uzliny a diagnostická přesnost	216
10.5 Extraaxilární sentinelové uzliny	218
10.6 Diskutované kontraindikace sentinelové biopsie	220
10.7 Postupy navazující na sentinelovou biopsii	222
10.8 Výhody a úskalí sentinelové biopsie	223
10.9 Zavedení metody sentinelové biopsie na pracovišti	224
Literatura	224
11 Disekce axily (O. Coufal, V. Fait)	227
11.1 Indikační kritéria	227
11.2 Vynechání disekce po pozitivní sentinelové biopsii	227
11.3 Praktický postup	228
11.4 Komplikace	235
11.5 Rehabilitace po axilární disekci	237
Literatura	238
12 Komplikace v mammární chirurgii (O. Coufal, V. Fait)	239
12.1 Serom, ranná infekce, hematom	239
12.2 Ischemická nekróza	245
12.3 Aseptická lymfangoitida	248
12.4 Sekundární lymfedém	248
12.5 Poruchy senzitivity a hybnosti a bolest	251
Literatura	252
13 Preinvazivní karcinomy (in situ) (O. Coufal, V. Fait)	255
13.1 Základní histologické typy	255
13.2 Duktální karcinom <i>in situ</i>	256
13.3 Pagetova choroba (morbus Paget)	262
13.4 Lobulární karcinom <i>in situ</i>	266
Literatura	267
14 Lokálně pokročilé karcinomy (O. Coufal, V. Fait)	269
14.1 Vymezení pojmu a četnost	269
14.2 Lokálně pokročilý karcinom bez inflamace	269
14.3 Inflamatorní karcinom	273
Literatura	275
15 Lokálně-regionální recidivy (O. Coufal)	277
15.1 Četnost lokálních recidiv	277
15.2 Prediktory rizika lokální recidivy po parciální mastektomii	278
15.3 Prediktory rizika lokálně-regionální recidivy po totální mastektomii	280
15.4 Regionální recidivy	282
15.5 Diagnostika a principy chirurgické léčby lokálně-regionálních recidiv	282

15.6	Léčebné uplatnění nechirurgických modalit	287
15.7	Lokální recidivy po rekonstrukci prsu	288
	Literatura	290
16	Chirurgická léčba metastatického onemocnění (O. Coufal)	293
16.1	Resekce primárního nádoru	293
16.2	Resekce vzdálených metastáz	294
16.3	Uplatnění chirurgie v symptomatické a podpůrné léčbě	297
	Literatura	298
17	Karcinom prsu ve specifických situacích (O. Coufal, M. Palácová)	299
17.1	Karcinom prsu v seniu nebo při komorbiditách	299
17.2	Odmítání navrhovaných léčebných postupů	302
17.3	Karcinom prsu v těhotenství nebo laktačním období	305
17.4	Karcinom prsu u mužů	307
17.5	Synchronní bilaterální karcinom	310
17.6	Mammární karcinom neznámého prima	311
18	Základy radioterapie (P. Čoupek, L. Hynková)	313
18.1	Mechanismus účinku radioterapie a zdroje záření	313
18.2	Adjuvantní radioterapie po parciální mastektomii	318
18.3	Adjuvantní radioterapie po totální mastektomii	319
18.4	Ostatní indikace radioterapie	320
18.5	Brachyradioterapie	322
18.6	Nežádoucí účinky radioterapie	322
	Literatura	312, 326
19	Systémová léčba karcinomu prsu (K. Petráková)	329
19.1	Přehled možností systémové léčby	329
19.2	Chemoterapie	329
19.3	Hormonální léčba	332
19.4	Biologická léčba	334
19.5	Bisfosfonáty	336
	Literatura	336
20	Epidemiologie, riziko a prevence karcinomu prsu	
	<i>(O. Coufal, L. Foretová, M. Palácová) .....</i>	337
20.1	Epidemiologie	337
20.2	Rizikové faktory	337
20.3	Rozdělení preventivních opatření	338
20.4	Mammární screening	339
20.5	Dědičné nádory prsu	341
20.6	Premaligní změny prsu	344
20.7	Chirurgická prevence karcinomu prsu	346
20.8	Sledování pacientek po léčbě karcinomu prsu	349
	Literatura	349

21	Rekonstrukce prsu (P. Hýža, O. Coufal)	351
21.1	Technické řešení mammárních rekonstrukcí	352
21.2	Autologní rekonstrukce	352
21.3	Aloplastické rekonstrukce	357
21.4	Výhody a nevýhody autologních a aloplastických rekonstrukcí	362
21.5	Kombinované rekonstrukční metody	362
21.6	Rekonstrukce areolomamilárního komplexu a korekční zákroky	364
21.7	Časování rekonstrukce	365
21.8	Onkologické aspekty mammárních rekonstrukcí	367
21.9	Rekonstrukce a radioterapie	369
	Literatura	371
22	Vzácné malignity a benigní onemocnění prsu (O. Coufal, V. Fait)	373
22.1	Vzácné malignity prsů	373
22.2	Poruchy vývoje a involuce žlázy	375
22.3	Zánětlivá onemocnění prsu	379
22.4	Sekreční choroba	381
22.5	Mastodynie	384
22.6	Gynekomastie	385
22.7	Ostatní častější patologické stavy	386
22.8	Vrozené vady prsů	387
	Literatura	387
23	Rehabilitační péče o pacientky s karcinomem prsu (A. Korvasová)	389
23.1	Léčebná tělesná výchova operovaných pacientek	389
23.2	Domácí péče po propuštění z nemocnice (rady pro pacientky)	392
23.3	Péče o pacientky s lymfedémem	393
	Rejstřík	397
	Souhrn	407
	Summary	409
	Masarykův onkologický ústav	411